

September 2025

SENIORENKRANT ZOERSEL

VERSCHIJNT DRIEMAAL PER JAAR
IN JANUARI, MEI EN SEPTEMBER

OM UIT TE SCHEUREN EN BIJ TE HOUDEN

PLANNING ACTIVITEITEN SENIORENRAAD

Hierna volgen de geplande activiteiten voor 2025

Datum	Activiteit
Dinsdag 16 september	Vorming: Brandveiligheid thuis, zie p10, inschrijven tussen 1 en 5 september
Dinsdag 16 september	Dwaallicht om 19:00 uur in De Populier in Zandhoven, 'Als een verhuis naar een WZC in het zicht komt'
Vrijdag 26 september	Bijeenkomst seniorenraad – Lezing professor Verbraecken: 'Slapeloosheid en het belang van slaap' (meer info p 9)
Maandag 29 september	Familiegroep Alzheimer Schilde organiseert om 19:00 uur gratis theatervoorstelling 'Hoofd vol mist' in Werf 44 in Schilde, inschrijven: 0499 745 778
Dinsdag 7 oktober	Daguitstap: Bezoek aan witloofkwekerij en bakkerij
Maandag 20 oktober	Voor mantelzorgers: Grenzen stellen met zorg: leer op een gezonde manier 'nee' zeggen, 14:00 tot 16:00 uur in bibliotheek Zoersel, inschrijven via mantelzorg@samana.be
Donderdag 13 november	Voor mensen met dementie en hun mantelzorgers: 14:00 uur Feest- 20 jaar Dwaallicht , Den Boomgaard te Ranst, inschrijven voor 31 oktober via info@dwaallicht.be
Maandag 17 november tot zondag 23 november	Seniorenweek , inschrijven tussen 13 en 17 oktober, zie bijgevoegde folder
Donderdag 27 november	Dwaallicht om 14:00 uur in Werf 44 in Schilde, 'Veranderend gedrag bij personen met dementie'

JAARGANG 31 – nr. 3

september – oktober – november – december

(volgende editie verschijnt in januari 2026)

INHOUD VAN DIT NUMMER

Rubrieken:

- Woordje van de voorzitter – pag. 4
- Planning activiteiten seniorenraad – pag. 2
(uit te scheuren en bij te houden)
- Wekelijks sport- en spelaanbod seniorenraad – pag. 5, 6, 7 + 1 tip!
- Dwaallicht/ Familiegroep dementie Malle-Zoersel/ Rouwcafé – pag. 8
- **Lezing:** ‘Slapeloosheid en het belang van slaap’ – pag. 9
- **Vorming:** Brandveiligheid thuis – pag. 10
- Omaatje – pag. 11

Weetjes:

- Je oren op de eerste rij – pag. 12
- Burenbemiddeling – pag. 13
- Vogel van het jaar 2025 – pag. 14
- Weetjes uit de rijke Nederlandse taal – pag. 15-16
- Te Gek!?- campagne 2025: ouderen en geestelijke gezondheid – pag. 17
- Fietsen en wandelen in de herfst en winter – pag. 18-19-20
- 50 jaar gordeldracht + Zomerse Uit-tip in eigen dorp – pag. 20-21
- Je computer updaten – pag. 22-23
- Handleidingen digitale toegankelijkheid voor iedereen - pag. 24-25
- Glasramen met geschiedenis in de Kapel – pag. 26-27
- Geschiedenis van de tuinkabouters – pag. 28-29-30
- Terugblik seniorenportdag – pag. 30

Ontspanning:

- Quiz – pag. 31
- Sudoku – pag. 32
- Antwoorden – pag. 34

Gedichten:

- Gedicht ‘Sprookje’ - pag. 33

DE REDACTIERAAD

Gerald Biesemans
Simone Jansen
Kristien Schryvers

Els Schoepen
Jef Van der Linden

GRAFISCHE VORMGEVING

Kristien Schryvers

CONTACT DIENST SENIOREN

T 03 2980 904

WOORDJE VAN DE VOORZITTER

Els Schoepen

Voorzitter Seniorenraad Zoersel

Tel. 03 311 65 12, e-mail: schoepenels@hotmail.com

Beste vrienden,

Ouderen spelen een waardevolle en actieve rol in onze samenleving. Hun enthousiasme blijkt uit hun brede deelname aan de activiteiten van sport- en culturele verenigingen.

Daarnaast zetten vrijwilligers zich in met toewijding en onbaatzuchtigheid voor zorg, vrijetijdsbesteding, maatschappelijk werk en nog veel meer. Ook tonen zij grote interesse in het gemeentelijk beleid. Recent werd een oproep gelanceerd om als betrokken burger toe te treden tot de verschillende adviesraden van Zoersel.

Vanuit de Seniorenraad werd er eveneens gepeild naar geïnteresseerde kandidaten voor de Gecoro (Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening), de Minaraad (Milieu en Natuur) en de Wereldraad. Deze adviesraden leveren waardevolle inzichten aan het college van burgemeester en schepenen en aan de gemeenteraad over belangrijke beleidsthema's.

Door hun deelname aan deze raden vertegenwoordigen ouderen een essentiële groep binnen onze gemeenschap. Hun inzet draagt bij aan het vormgeven van beleid en het versterken van de dialoog tussen generaties. Het bestuur van de Seniorenraad waardeert hun engagement en erkent hun bijdrage aan de volgende legislatuur.

Dankzij hun verslagen blijven wij als senioren op de hoogte van belangrijke beslissingen en ontwikkelingen binnen deze adviesraden.

Wij willen hen dan ook onze steun betuigen en hun motivatie en toewijding voluit waarderen.

Lieve groetjes,

Els Schoepen

SPORT EN SPELAANBOD SENIORENRAAD

BOWLING: **nieuwe locatie en dag!**

Verantwoordelijke Jef De Bie – tel. 03 383 30 34

Omdat de bowlingbaan in Brasschaat sluit, zijn we genoodzaakt om uit te wijken naar een andere locatie en ook een andere dag. Wij bowlen vanaf nu op **DINSDAG** om de veertien dagen in '**Bowling Stones**' op de **Autolei 113** te **Wommelgem**. Alle senioren zijn welkom, je hoeft geen kampioen te zijn. Wij komen samen om 14:00 uur en de banen worden verdeeld onder de aanwezigen. We spelen drie spelletjes, kostprijs per spel bedraagt 3 euro (einduur tussen half vier en half vijf). Het is geen wedstrijd, eerder een portie plezier, maar toch wordt er over heel het seizoen een kleine evaluatie bijgehouden. Ons seizoen start in september en eindigt in juni. Nieuwe bowlingliefhebbers contacteren best even Jef De Bie, we proberen carpoolafspraken te maken maar je kan ook zelf rechtstreeks naar daar komen.

DINSDag 2, 16 en 30 september

DINSDag 14 en 21 oktober

DINSDag 4 en 18 november

DINSDag 2 en 16 december

FIETSEN

Verantwoordelijken: Liliane Aerts en Ludo Marrien – M 0472 93 00 26, Alida Cop – M 0476 01 91 94 en Bob Roofthoofd – M 0494 47 73 74

Verzamelpunt: OKRA lokaal, Achterstraat 22a - geen inschrijving vereist

Voor uw veiligheid en die van de anderen: vergeet uw fluohesje niet !

Datum	Afstand	Vertrekuur
Woensdag 3 september	45 km	13:00 uur
Woensdag 10 september	65 km	09:30 uur
Woensdag 17 september	35 km	13:00 uur
Woensdag 1 oktober	45 km	13:00 uur
Woensdag 8 oktober	65 km	09:30 uur
Woensdag 15 oktober	35 km	13:00 uur
Woensdag 29 oktober	35 km	13:00 uur
Woensdag 12 november	35 km	13:00 uur
Woensdag 26 november	35 km	13:00 uur
Woensdag 10 december	35 km	13:00 uur
Woensdag 24 december	35 km	13:00 uur

OPGELET: Bij slecht weer kan een rit afgelast worden. Al de fietsers die in de mailinglijst van ZoerselFietst@outlook.com opgenomen zijn, krijgen dan een bericht. Aangeraden wordt de mails te raadplegen vóór de rit. Iedereen kan opgenomen worden in de mailinglijst door het zenden van een email aan ZoerselFietst@outlook.com. De mailinglijst wordt ENKEL gebruikt voor fietsactiviteiten van de Seniorenraad.

PETANQUE

Verantwoordelijken:

Van Loon Anita – tel. 0475 94 30 13

Gevers François – tel. 0498 32 02 38

Roger Jordaens – materiaalmeester

Wij senioren spelen elke donderdag (ook op feestdagen) petanque. We verzamelen om 13:15 uur aan het OKRA lokaal in Sint-Antonius (Achterstraat 22a). Na het klaar zetten en de ploegindeling wordt de eerste bal geworpen om 13:30 uur. Iedereen is welkom. Petanqueballen zijn voorzien, je hoeft er zelf geen te kopen. Kom gerust een balletje werpen...het is volledig gratis.

Verzamelpunt: OKRA lokaal, Achterstraat 22a, telkens vanaf 13:15 uur

Donderdag 4,11,18 en 25 september

Donderdag 2,9, 16, 23 en 30 oktober

Donderdag 6, 13, 20 en 27 november

Donderdag 4, 11, 18 en 25 december

SPELLETJESNAMIDDAG EN/OF GEZELLIG SAMENZIJN

Verantwoordelijken Chris Huysmans - M 0475 53 85 53, Van Gulck Agnes - T 03 289 41 79

Graag nodigen wij u uit op onze volgende spelletjesnamiddagen. Allen daarheen!

Waar: Buurthuis Ter Smisse, Smissestraat 19, deelgemeente Zoersel
(achter het woonzorgcentrum De Buurt)

Wanneer: maandelijks van 14:00 tot 16:30 uur op

Vrijdag 19 september

Vrijdag 17 oktober

Vrijdag 14 november

Vrijdag 12 december

Inkom: gratis

Kaartnamiddagen in elke deelgemeente:

Maandag en woensdag van 13:00 tot 17:00 uur – OKRA St-Antonius - Achterstraat 22 a

Dinsdag van 13:00 tot 17:00 uur – OKRA Halle – Bremberg, Lotelinglaan 4

Woensdag van 13:30 tot 17:00 uur - OKRA Zoersel -Buurthuis Ter Smisse,
Smissestraat 19

WANDELEN KORTE EN LANGE AFSTANDEN

Verantwoordelijken **korte** wandeling: Simone Jansen – tel. 03 383 20 06 en Jacques Coppens – mobiel 0486 99 62 98

Verantwoordelijken **lange** wandeling: Emile Cop – tel. 03 312 43 57, René Mertens – tel. 03 383 26 09, Marc Coppens – T 03 383 11 30

Verzamelpunt (korte en lange wandelingen): Sint-Teunisplein - geen inschrijving vereist
Tijdens de schoolvakanties zijn kleinkinderen welkom.

DENK AAN EEN PAAR PROPERE RESERVESCHOENEN

Voor uw veiligheid en die van de anderen: vergeet uw **fluohesje** niet!

Datum	Afstand (kort)	Vertrekuur
Maandag 15 september	kort: 3 à 4 km	13.00 uur
Maandag 20 oktober	kort: 3 à 4 km	13.00 uur
Maandag 17 november	kort: 3 à 4 km	13.00 uur, inschrijven!
Maandag 15 december	kort: 3 à 4 km	13.00 uur
Datum	Afstand (lang)	Vertrekuur
Maandag 1 en 15 september	lang: 8 km	13.00 uur
Maandag 6 en 20 oktober	lang: 8 km	13.00 uur
Maandag 3 november	lang: 8 km	13.00 uur
Maandag 17 november	lang: 8 km	13.00 uur, inschrijven!
Maandag 1 en 15 december	lang: 8 km	13.00 uur

INSCHRIJVEN voor de wandelingen van maandag 17 november is noodzakelijk (seniorenweek)!

BuurtRESTO's en buurtCAFé

Ben je graag onder de mensen? Kom dan voor een democratische prijs naar de buurtRESTO's of kom er ééntje drinken in het buurtCAFé.

Zoersel : Resto elke dinsdag en donderdag in WZC De Buurt
Café op dinsdag (m.u.v. 1ste van de maand) van 10:00 tot 12:00 uur in
buurthuis Ter Smisse

Halle: Resto elke tweede donderdag van de maand in Residentie Halmolen
Café elke tweede en vierde dinsdag van de maand van 10:00 tot 12:00
uur in Café Hal Central

Sint-Antonius : Elke laatste woensdag van de maand OKRA Sint-Antonius
Elke dag WZC Joostens

Vergeet niet tijdig te reserveren voor de RESTO's. Meer info over het menu en hoe je kan reserveren vind je op de website van gemeente Zoersel :

<https://www.zoersel.be/leven-en-welzijn/zorgzame-buurten/buurtrestaurants>

PROGRAMMA DWAALLICHT 2025

Meer info en inschrijven bij: Inge Vandekerckhove, info@dwaallicht.be
tel. 0479 96 38 22

Het intergemeentelijk initiatief Dwaallicht wil dementie bespreekbaar maken. Op het driemaandelijks gratis praatcafé neemt een deskundige het woord over een bepaald aspect van dementie. Aansluitend brengt een mantelzorger zijn persoonlijk verhaal. Je kan er terecht met je vragen, maar gewoon luisteren kan net zo goed.

FEEST - 20 jaar Dwaallicht - Donderdag 13 november om 14:00 uur – Den Boomgaard in Ranst, inschrijven voor 31 oktober via info@dwaallicht.be

Praatcafé: Als een verhuis naar een woonzorgcentrum in het zicht komt?

- Datum & startuur: dinsdag 16 september 2025 – 19:00 uur
- Locatie: De Populier, Populierenhoeve 22, Zandhoven
- Spreker: referentiepersonen Dementie OLV van Troost en Pniël

Praatcafé: Veranderend gedrag bij personen met dementie

- Datum & startuur: donderdag 27 november – 14:00 uur
- Locatie: Werf 44, Schoolstraat 44, Schilde
- Spreker: Nadia Hainaut

FAMILIEGROEP DEMENTIE – MALLE /ZOERSEL

Meer info en inschrijven bij: Annemie Voeten, malle.zoersel@alzheimerliqavlaanderen.be

In de familiegroep Malle/Zoersel komen mantelzorgers en familieleden samen om ervaringen, informatie en steun met elkaar te delen. Praten met lotgenoten kan immers bijzonder veel deugd doen! Je kan er je hart luchten, een luisterend oor vinden en ervaren dat je niet alleen bent met bepaalde zorgen. Elke bijeenkomst wordt opgehangen aan een gespreksthema. Deelnemen is gratis, maar schrijf je wel even vooraf in via de website.

Gespreksthema: Zinnvolle dagbesteding

- Datum & startuur: woensdag 15 oktober 2025 – 19:00 tot 21:00 uur
- Locatie: Buurthuis Ter Smisse, Smissestraat 19, Zoersel

Genietwandeling: Warme dementiezorg in de winter

- Datum & startuur: woensdag 3 december 2025 – 14:00 tot 16:00 uur
- Locatie: Dienstencentrum De Ring, Blijkerijstraat 71, Malle

Acute vraag rond dementie : Gratis dementielijn : 0800 88 100

Gratis theatervoorstelling 'Hoofd vol mist':

De familiegroep Alzheimer Schilde organiseert op **maandag 29 september om 19:00 uur** in Werf 44 in Schilde een voorstelling rond het thema dementie. Deze voorstelling combineert twee verhaallijnen: die van een kleindochter en die van een persoon met dementie en diens omgeving. Een intieme voorstelling van ca. 75 minuten, met live saxofoonmuziek. Info-stands van een 10-tal organisaties
Inschrijven doe je via mail: schilde@alzheimerliqavlaanderen.be of telefonisch 0499 745 778.

UITNODIGING VRIJDAG 26 SEPTEMBER 2025

SLAPELOOSHEID EN HET BELANG VAN SLAAP

Hierbij nodigen wij alle Zoerselse senioren uit op onze bijeenkomst van de seniorenraad van vrijdag 26 september 2025 om 14.00 uur in de Kapel.

Voordracht Professor Dr. Johan Verbraecken:
‘Slapeloosheid, slaapmedicatie en het belang van slaap’

Slapen, het lijkt iets vanzelfsprekends, maar voor velen is het een ware beproeving. Nochtans is de slaap nodig voor een kwalitatieve dag. Het belang van een goede nachtrust kan onmogelijk overschat worden. ‘Slapen is van levensbelang’ volgens professor Johan Verbraecken, slaapexpert aan het UZA. En toch kampen heel veel mensen met een of andere slaapstoornis.

Slaap lijkt iets passiefs, misschien zelfs tijdsverlies. Maar tijdens het slapen vindt een levensnoodzakelijk herstel plaats. Zowel fysiek als mentaal. Kom meer te weten over een goed slaappatroon.

De professor vertelt je over de oorzaken van slaapstoornissen en het belang van slaaphygiëne. Hij gaat in op de problematiek van slapeloosheid, en wat je eraan kan doen. Hoe pak je uitlokkende oorzaken aan? Wat is de rol van slaaponderzoek in de aanpak van slaapproblemen? De professor legt de nadruk op niet-medicamenteuze behandelingen, naast de rol van slaapmedicatie.

Wie deze voordracht heeft bijgewoond, krijgt alleszins een andere kijk op gezond slapen en is in staat slapeloosheid te begrijpen en zelf aan te pakken.

Waar: de Kapel, Handelslei 167

Wanneer: vrijdag 26 september 2025, 14:00 uur

Inkom: gratis, deze activiteit is vrij toegankelijk.

VORMING – Dinsdag 16 september 2025

Brandveiligheid thuis!

Brand in huis? Daar denk je liever niet aan. Maar wat als het toch gebeurt? Weten wat te doen – of beter nog, hoe je het voorkomt- kan levens redden.

Tijdens deze gratis infosessie i.s.m. Brandweerzone Rand, krijg je op een toegankelijke manier tips, concrete inzichten en leer je over eenvoudige ingrepen die echt het verschil maken. Van rookmelders tot vluchtroutes, van kleine aanpassingen tot levensbelangrijke reflexen.

Praktisch, helder en gericht op jouw veiligheid. Stel je vragen, leer bij en ga naar huis met waardevolle inzichten. Zo kunnen we er samen voor zorgen dat het aantal woningbranden en het aantal doden door brand drastisch dalen. Want gemiddeld sterft er elke 6 dagen iemand door een woningbrand in ons land.

Na deze vorming ben je beter gewapend met allerlei praktische tips voor mocht het noodlot toeslaan.

Praktisch:

- Datum: dinsdag 16 september 2025 van 14:00 tot 17:00 uur
- Locatie: zaal Dorpszicht, boven de bibliotheek in deelgemeente Zoersel. Parkeren met de auto kan op het Dorpsplein, achter de bibliotheek en op het Kermisplein aan WZC De Buurt. Er zijn doorsteekweggetjes.
- Max aantal deelnemers: 80 personen
- Gratis, maar je moet wel vooraf inschrijven. Dit kan telefonisch 03 2980 000 tussen maandag 18 en 29 augustus. Opgelet, **maximum 2** personen per inschrijving!

OMAAATJE

Bron: Het keukendagboek door Wendy Hobson, ingediend door Simone Jansen

Alcoholvrij zomerdrankje

Mix het sap van een sinaasappel, een citroen en een pompelmoes. Schenk dit over ijsblokjes.

Schenk er naar smaak spuitwater bij. Laat er een bolletje vanille-ijs op drijven. Serveer deze 'Summertime Soda' met een rietje en een lepel. Gezondheid!

Herfstige pompoensoep in een holle pompoen

Ingrediënten

- een pompoen van 1,5 kg
- 4 el boter
- 1 grote ui
- 1 el water
- 2,5 dl slagroom
- snuifje versgemalen nootmuskaat
- zout en witte peper
- 1 el verse bieslook

Bereiding

De pompoen goed wassen. Snijd er een deksel af van ongeveer 5 cm hoog. Verwijder er het vruchtvlees en de zaden/pitten van.

Uithollen: schep met een metalen lepel het vruchtvlees weg, zonder de schil te beschadigen. Hak het vruchtvlees.

Snijd de ui grof. Bak in de kookpot de ui glazig in de boter, voeg het vruchtvlees en het water toe. Breng het geheel aan de kook en laat het met deksel 20 minuten zacht sudderen.

Mixen en nu peper, zout en nootmuskaat toevoegen. Doorverwarmen en in de uitgeholde pompoen gieten. De slagroom en de vers gesneden bieslook toevoegen.

Smakelijk!

JE OREN OP DE EERSTE RIJ

Of je nu een hoorapparaat draagt of gewoon graag kraakhelder geluid hoort: jij mist geen enkele noot meer dankzij de gehoorondersteuning in de Kapel.

WAT?

In de Kapel kan je je smartphone verbinden met ons systeem voor gehoorondersteuning. Met behulp van de **Sennheiser Mobile Connect app** en wifi kan je via het bezoekersnetwerk (zie handleiding die uithangt in de Kapel) en een Bluetooth-verbinding of een audiokabel live meeluisteren via je hoorapparaat, oortjes of hoofdtelefoon.

De app downloaden kan via de QR-code in de Kapel. Voor wie hulp kan gebruiken bij het installeren of instellen van de app, organiseren we enkele **inloopmomenten in augustus en september**. We begeleiden je stap voor stap en leggen uit hoe alles werkt.

Boek je als vereniging/organisator de Kapel om er een voorstelling met geluid te organiseren? Maak dan altijd eerst een afspraak met onze zaalbeheerder, vrijetijd@zoersel.be. Hij geeft je graag meer uitleg over de geluidsinstallatie en hoe je het systeem correct aansluit zodat uw publiek kan genieten van de gehoorversterking.

WIE?

Het systeem werd in de eerste plaats geïnstalleerd om slechthorende bezoekers volop te laten meegenieten van voorstellingen in de Kapel. Maar ook wie geen hoorapparaat draagt, kan het geluid versterkt beluisteren via oortjes of een hoofdtelefoon door de app op zijn smartphone.

WANNEER EN WAAR?

Hulp nodig bij het installeren van de app? Dan ben je heel welkom op de inloopmomenten in de Kapel (Handelslei 167) op **dinsdagen 19 en 26 augustus en 2 en 9 september telkens tussen 9 en 12 uur**. Wil je langskomen? Laat ons dan vóór 31 juli weten op welke dag je komt (het tijdstip kies je zelf) via cultuur@zoersel.be.

BURENBEMIDDELING: GEEN RUZIE AAN DE HAAG, PRAAT VANDAAG MET ELKAAR

Een overhangende tak, blaffende honden of luidruchtige buren. Soms stapelen de kleine ergernissen zich op tot frustraties. En voor je het weet, zit je in een spanningsveld dat met een goed gesprek al lang opgelost had kunnen worden. Op dat moment kan je rekenen op de hulp van onze dienst burenbemiddeling.

Oplossingen voor beide partijen

Onze dienst burenbemiddeling brengt buren weer rond de tafel – figuurlijk én letterlijk – om het gesprek aan te gaan. In alle rust, met respect voor ieders verhaal, zoeken buren samen met onze vrijwillige bemiddelaars naar oplossingen die voor beide partijen werken. Geen politie, geen rechtbank, gewoon mensen onder elkaar die het probleem willen uitpraten in plaats van uitvechten.

Wil je een burenconflict of burenprobleem bespreekbaar maken? Neem dan contact op met gemeentelijke dienst burenbemiddeling via burenbemiddeling@zoersel.be of 03 2980 0 00. Want een goeie buur(t), die maak je samen.

VOGEL VAN HET JAAR 2025: DE EKSTER (PICA PICA)

Bron: Google/ Wikipedia, ingediend door Simone Jansen

Voor het 20ste jaar op rij organiseert Vogelbescherming Vlaanderen de 'Vogel van het jaar' verkiezing. Deze keer was de keuze beperkt tot 4 grote, zwarte vogels: kauw, zwarte kraai, roek en ekster. En, de ekster is verkozen.

Hoe herken je een ekster?

De ekster is 42 cm tot 50 cm groot. Mannetjes en vrouwtjes zijn gelijkend: het verenkleed is hoofdzakelijk zwart met een witte buik en wit veld op de vleugels. Zijn zwarte staart is lang en wigvormig en heeft een bijzondere, groenblauwe, metaalglans, zijn snavel is donker en spits. Zijn geluid klinkt krassend en snel, als tsjaka- tsjaka-tsjaka, hij kan ook het geluid van andere vogels imiteren.

Het eksternest

Ze bouwen grote, warrige nesten, hoog in de bomen, vaak in de vork van een tak; een wirwar van twijgjes, versterkt met aarde en klei. Vooral in stedelijke gebieden, in parken, rond akkers en ook in de buurt van tuinen.

Graag gezien?

Eksters zijn niet zo populair: ze pikken zaden op en vreten aan fruit en groenten; ze beschadigen geteelde bomen. Op landbouvvelden worden de kraaiachtigen nog altijd bestreden, ondanks hun bescherming via het Soortenbesluit. Zowat de helft van de eksters wordt gedood; ze verdienen beter. Ze zijn nuttig: ze zijn opruimers van de natuur, ze eten zowat alles.

Spreekwoorden met ekster.

Praten als een ekster: veel praten, er maar op los kletsen.

Zo bont/ zo vlug/zo dom... als een ekster.

Wat van eksters komt, huppelt graag: kinderen hebben de aard van hun ouders.

De ekster wil zingen tegen de nachtegaal: de domme wil meer dan hij kan.

Iemand op zijn eksterogen trappen: iemand beledigen, iemand pijn doen.

(H)ANNEKENSNEST= eksternest: (H)anneken is oud-Vlaams voor ekster en betekent zo rommelig als een eksternest,... en dat is 't een en 't ander; te vergelijken met de kamer van sommige tieners.

Vele gemeenten hebben een Eksterdreef, een Eksterlaan,...

WEETJES UIT DE RIJKE NEDERLANDSE TAAL

Ingediend door Simone Jansen

Zei-spreuken - Bron: *boekje Zei-spreuken*

‘Laat de benzineprijs maar stijgen’ zei Slim: ‘Ik neem toch altijd maar voor 10 Euro’.

‘Ik ben tegen naaktstranden’ zei de zakkenroller.

De kop-van-Jut - *Bron: Gazet van Antwerpen*

Hendrik Jacobus Jut was een Nederlandse moordenaar uit de 19de eeuw, die levenslang kreeg. Het Nederlandse volk had liever gezien dat Jut de doodstraf had gekregen, maar die was pas afgeschaft. Een kermisuitbater ontwierp dan een speciale attractie: de kop-van-Jut. Met een hamer om ter hardst knallen op de constructie op deze zondebok. Mogelijk bestaan er nu nog varianten. Kent iemand die van de kermis?

Calimero - *Bron: Gazet van Antwerpen*

Meer dan 60 jaar geleden leerde Italië voor het eerst

Calimero kennen: het enige zwarte kuiken in een

gele familie. Hij kreeg altijd van iedereen op zijn kop en hij liep altijd met een halve eierschaal op zijn hoofd. Hij was niet echt zwart: hij was vuil en zo was hij het hoofdpersonage in de reclamespot van een wasmiddel.

Tien jaar later begon zijn tweede leventje als tekenfilmfiguurtje en daardoor werd hij wereldberoemd. Hij kreeg zijn eigen complex door zijn uitspraak “Zij zijn groot en ik is klein en dat is niet eerlijk”. Ik is klein: is niet correct, moet zijn: ik BEN klein. En toch staat dit zinnetje met “Ik IS klein” in de Dikke van Dale, ons officiële woordenboek. Deze uitdrukking is nog steeds een soortnaam voor iemand, die zich systematisch tekortgedaan en vernederd voelt en daarover blijft klagen.

Zo iemand is een Calimero; men spreekt ook over het Calimerocomplex en het Calimerogedrag.

Calimero in de Dikke van Dale

“Ik IS klein”. Is het niet vreemd een taalfout in het woordenboek van de Nederlandse taal. “Niet zo ongewoon” zegt Ruud Hendrikx, Vlaamse Van Dale- hoofdredacteur.

Ons woordenboek registreert wat er in werkelijkheid gezegd wordt. Denk maar aan het gezegde van Johan Cruyff: *“Elk nadeel HEB SE voordeel”*. Dat staat er ook in; dan zetten we er het label **‘minder juist’** bij. Die uitdrukkingen worden immers gebruikt en dus moet je ze kunnen opzoeken.

Ook zij staan in de Dikke van Dale

‘Een café zonder bier’ naar een lied van Bobbejaan Schoepen (1925- 2010) betekent iets wat niet klopt, iets ongerijmds.

‘Van Afrika tot in Amerika’ uit het nummer *‘Alle kleuren’* van de meidengroep K3 betekent *‘overal ter wereld’*.

Boomgaard/wijngaard – bron: Wikipedia

Boomgaard = omsloten stuk grond met bomen.

Wijngaard = omsloten stuk grond met druivelaars.

Wat betekent gaard?

Gaard (ook gaarde) is een omsloten stuk grond, beplant met bomen, bloemen, druiven en andere gewassen. Een gaard wordt ook luthof of tuin genoemd. Ik stond als een roos in een stralende gaarde.

Doordenkertje - Uit *Billie*, bijlage bij *Gazet van Antwerpen* in het weekend, citaat van Dorothy Dix.

*‘Als we de ouderdom begroeten
als een vriend, behandelt hij ons
zachter dan wanneer we hem
bestrijden als vijand.’*

Te Gek!? -campagne najaar 2025: ouderen en geestelijke gezondheid

Ouder worden brengt veel moois met zich mee, zoals wijsheid en ervaring. Toch kunnen er ook uitdagingen ontstaan, zoals een verminderde fysieke gezondheid, somberheid, geheugenproblemen, angst of eenzaamheid.

Geestelijke gezondheidsklachten en -problemen komen bij ouderen vaker voor dan gedacht. Zo heeft 1 op de 5 mensen tussen 65 en 74 jaar psychische klachten, en bij 75-plussers is dat bijna 1 op de 3. Bij ongeveer 1 op de 10 van de 65- tot 74-jarigen en 1 op de 6 van de 75-plussers gaat het zelfs om een psychische problematiek. In woonzorgcentra stijgt dit aantal tot bijna 1 op de 5. Helaas bestaan er nog veel misvattingen en taboes, zoals: 'psychische klachten horen bij normaal ouder worden', 'psychische problemen zijn een teken van zwakte', en 'er is toch niets meer aan te doen'.

Redenen genoeg voor Te Gek!? om een campagne rond geestelijke gezondheid bij ouderen (65+'ers) op te zetten. Deze campagne voor het brede publiek wordt gelanceerd op 23 september 2025, in de typische stijl van Te Gek!?, met een origineel concept en betrouwbare informatie.

Met de campagne wil Te Gek!?:

- de bewustwording rond geestelijke gezondheid bij ouderen, hun naasten en hulpverleners vergroten,
- het thema meer bespreekbaar maken, en
- inzetten op het vergroten van kennis over psychische klachten en problemen bij ouderen.

Te Gek!? richt zich hierbij naar ouderen zelf maar ook naar hun omgeving en professionals die dagelijks met deze doelgroep in contact komen. Daarom lanceert Te Gek!? op 23 september een campagne rond geestelijke gezondheid bij ouderen (65+'ers). Want geestelijke gezondheidsproblemen maken niet standaard deel uit van het ouder worden.

Kom in september te weten wat de ambassadeurs over geestelijke gezondheid bij ouderen te vertellen hebben: Michel Wuyts (wielercommentator), Dagny Ros (kok), ...

Fietsen en wandelen in de herfst en winter kunnen prachtige ervaringen zijn

Bron: Tips uit: 'fietsknoop 01' en Libelle, ingediend door Jef Van der Linden

De natuur toont zich van een andere, vaak magische kant, de frisse lucht doet wonderen voor lichaam en geest.

Voordelen van buiten bewegen in de herfst en winter

- Verhoogde weerstand: Regelmatig buiten bewegen, zelfs bij koudere temperaturen, stimuleert de doorbloeding en versterkt het immuunsysteem. Dit helpt verkoudheid en griep op afstand te houden.
- Mentaal welzijn: Beweging in de buitenlucht helpt een winterdip te voorkomen. Het stimuleert de aanmaak van endorfine, serotonine en dopamine, die bijdragen aan een geluksgevoel en stress verminderen.
- Fysieke fitheid: Je lichaam moet harder werken om warm te blijven, wat leidt tot een hogere calorieverbranding en een betere conditie.
- Vitamine D: Hoewel de zon minder krachtig is, helpt blootstelling aan daglicht de aanmaak van vitamine D, belangrijk voor botgezondheid en humeur.
- Sociale contacten: Samen fietsen of wandelen met vrienden of een groep kan een belangrijke sociale activiteit zijn, die eenzaamheid tegengaat.
- Natuurbeleving: Geniet van de serene rust van de natuur, de kleurenpracht van de herfstbladeren, de nevelige ochtenden en de knisperende vorst.

Motivatie behouden

- Maak het een gewoonte: Plan vaste momenten in de week om te fietsen of te wandelen. Routine helpt om vol te houden.
- Samen bewegen: Ga samen met een vriend(in), partner of sluit je aan bij een wandel- of fietsgroep. Dit is gezellig en stimuleert elkaar.
- Stel doelen: Bijvoorbeeld een bepaalde afstand per week, of een nieuw pad verkennen.
- Beloon jezelf: Na een frisse tocht is een warme douche, een kop warme chocolademelk of een gezellige maaltijd een welverdiende beloning.
- Wees niet te streng: Als het weer echt te guur is, is het geen schande om een dagje binnen te blijven. Er zijn ook binnenshuis genoeg beweegmogelijkheden.

Door je goed voor te bereiden en te luisteren naar je lichaam, kan je optimaal blijven genieten van de buitenlucht in de prachtige herfst- en wintermaanden, zowel op de fiets als te voet.

Tips voor fietsen en wandelen in de herfst en winter

1. Kleding: laagjes, warmte en zichtbaarheid.

- Laagjesprincipe: Begin met een vochtafvoerende basislaag (thermoshirt van merinowol of synthetisch materiaal) om zweet af te voeren en afkoeling te voorkomen. Draag daarover een isolerende laag (fleece of dikkere fietsshirt) en als buitenste laag een winddicht en waterdicht/waterafstotend jack. Kies voor ademende materialen zoals Gore-Tex om oververhitting en klamheid te voorkomen.
- Handen: Essentieel zijn warme handschoenen.
- Voeten: Thermo sokken (merinowol).
- Schoenen: Waterdichte wandelschoenen met een goed profiel zijn een absolute must om droge en warme voeten te houden en grip te garanderen op gladde of modderige paden.
- Hoofd en oren: Een muts, hoofdband of bandana onder de helm die je oren bedekt, voorkomt veel warmteverlies. Een nekwarmer of buff beschermt je nek en kan indien nodig over mond en neus getrokken worden.
- Zichtbaarheid: Dit is van levensbelang in de donkere maanden. Draag reflecterende kleding in felle kleuren (fluo geel, oranje, roze) en zorg voor reflecterende elementen op je fiets, helm en tas. Een fluohesje is altijd een goed idee.

2. Fiets: controle en onderhoud

- Banden: Pas de bandenspanning aan (iets lager dan in de zomer) voor meer grip op natte bladeren, modder of gladde plekken. Controleer het profiel. Speciale winterfietsbanden met zachtere rubbersamenstelling en lamellen bieden nog meer grip.
- Verlichting: Zorg voor uitstekende, werkende verlichting (wit/geel voor, rood achter). Overweeg krachtige lampen om niet alleen gezien te worden, maar ook om zelf goed te kunnen zien.
- Remmen: Zorgen voor goed werkende remmen is cruciaal op gladde wegen.
- Ketting: Reinig en smeer de ketting vaker. Gebruik een geschikte, waterbestendige kettingspray.
- Zadel: Een iets lager zadel kan helpen voor snellere voetondersteuning op gladde plekken.
- Elektrische fietsen: Bewaar de accu binnenshuis op kamertemperatuur en laad deze op bij kamertemperatuur om de levensduur en actieradius te optimaliseren.

3. Veiligheid wandelen en fietsen

- Anticiperen: Let op gladheid door natte bladeren, modder, rioolputjes en tramrails. Eventueel kunnen wandelstokken extra stabiliteit bieden.
- Afstand houden: Houd meer afstand tot andere weggebruikers, de remweg is langer.
- Snelheid aanpassen: Fiets rustiger, vooral in bochten.
- Korte dagen: Plan je wandeling tijdens daglicht. Veel natuurgebieden zijn na zonsondergang niet toegankelijk.
- Mobiele telefoon: Neem altijd een opgeladen mobiele telefoon mee voor noodgevallen.

Zie ook naar de data eerder in deze seniorenkrant als je zin hebt om mee te wandelen of te fietsen!

50 jaar gordeldracht

Bron: www.veiligverkeer.be en <https://mobilit.belgium.be>

Kan je het je nog voorstellen: geen gordel in de auto? Nochtans was het tot 50 jaar geleden de normaalste zaak van de wereld. Op 1 juni 1975 werd het dragen van een gordel vooraan verplicht in België. Pas in 1991 werd ook de gordel achterin verplicht. Nils Bohlin, een Zweeds ingenieur die de driepuntsgordel uitvond, redde zo al vele mensenlevens.

Wist je dat je GEEN gordelverlenger/verlengstuk mag gebruiken?

- Gordelverlengers of verlengstukken behoren niet tot de oorspronkelijke veiligheidsuitrusting van je auto.
- Ze zijn niet wettelijk getest en goedgekeurd volgens de strenge veiligheidsnormen.
- Daarom zijn verlengstukken voor de gordel verboden in België.
- Ze kunnen zelfs gevaarlijk zijn en de normale werking van de gordel negatief beïnvloeden.
- Het enige wat je kan doen is aan je erkende garagist vragen om een langere gordel in je auto te monteren. Maar dat is niet altijd mogelijk.

In sommige gevallen is een autogordel niet verplicht:

- Als je achteruit rijdt, hoef je geen gordel te dragen.
- In autocars of oldtimers waar geen gordels voorzien zijn. Let op! Er zijn in dat geval wel specifieke regels voor het vervoer van kinderen.
- Taxichauffeurs die een klant vervoeren.
- Bestuurders en passagiers van prioritaire voertuigen en postbeambten (in bepaalde omstandigheden).
- Als je om ernstige medische redenen een vrijstelling hebt om geen gordel te dragen (afgeleverd door de minister van Mobiliteit). Alle Europese lidstaten erkennen de vrijstellingskaart.

Hoe vraag ik een vrijstelling van draagplicht van de gordel aan?

1. **Vraag een medisch attest aan uw dokter.**
Laat uw dokter het model doktersattest invullen: mobiliteit.belgium.be/nl/weg/rijden/vrijstelling-gordelplicht
2. **Dien de aanvraag tot vrijstelling in via de toepassing 'Seatbelt'**
<https://seatbelt.mobiliteit.fgov.be>
3. **De vrijstelling geldt voor maximaal tien jaar.**
Bij het aflopen van de termijn is een nieuw doktersattest nodig om een hernieuwing van de vrijstelling te krijgen.
Opgelet: de vrijstellingen afgeleverd vóór 1 maart 2022, blijven nog slechts geldig tot en met 31 december 2025. De houders zullen een nieuw medisch attest moeten voorleggen om hun oude vrijstelling te hernieuwen.

Zomerse UIT-TIP in eigen dorp!

Kon je er niet bij zijn op de uitstap 'Verken je eigen dorp'? Of wil je een uitstap plannen met de familie in eigen dorp? Weet dat de vzw Toerisme Zoersel je hierbij kan helpen.

Je vindt op hun website www.toerismezoersel.be heel wat tips, info en openingsuren terug. Kom meer te weten over de Zoerselse geschiedenis in het Heemhuisje : www.heemkundigekringzoersel.be

Wil je een bezoek aan het Lindepaviljoen aanvragen, dat kan via info@toerismezoersel.be.

Weet ook dat er op 10 oktober 2025 een orgelconcert wordt georganiseerd en dat je op de marktdagen (1 juli en 5 augustus) in de grote vakantie terecht kan in de Sint-Elisabethkerk voor een gratis concert van 11:00 tot 12:00 uur op het unieke Pecheurorgel. De website van Toerisme Zoersel leidt je naar alle punten in groot Zoersel om te bekijken.

JE COMPUTER UPDATEN

Bron: Digidak, Auteur: Jef Van der Linden

Het is cruciaal om je smartphone en computer regelmatig te updaten. Dit geldt ook voor alle apparaten die verbonden zijn met het internet.. Software-updates zijn er niet zomaar, ze dienen meerdere belangrijke doelen.

Waarom updaten zo belangrijk is:

1. Beveiliging:

Dit is de belangrijkste reden. Software bevat vaak kwetsbaarheden (ook wel "bugs" of "lekken" genoemd) die door cybercriminelen kunnen worden misbruikt. Updates dichten deze lekken, waardoor je apparaten beter beschermd zijn tegen virussen, malware, ransomware en datadiefstal.

2. Prestatieverbetering:

Updates bevatten vaak optimalisaties die de snelheid en efficiëntie van je apparaten verbeteren. Dit kan leiden tot:

- Snellere werking: Je smartphone of computer reageert vlotter.
- Langere batterijduur: Efficiëntere processen kunnen de accuduur verlengen.

Minder crashes: Updates lossen fouten op die systeemcrashes en vertragingen kunnen veroorzaken.

3. Nieuwe functionaliteiten en verbeteringen:

Ontwikkelaars voegen met updates vaak nieuwe functies toe en verbeteren bestaande functies, wat de gebruikerservaring verrijkt. Dit kan variëren van visuele aanpassingen tot geheel nieuwe mogelijkheden.

4. Compatibiliteit:

Updates zorgen ervoor dat je systemen compatibel blijven met nieuwe hardware. Dit is belangrijk omdat technologieën en standaarden voortdurend evolueren.

5. Ondersteuning:

Fabrikanten en serviceproviders vereisen vaak dat de meest recente updates zijn geïnstalleerd om doorlopende ondersteuning te kunnen bieden. Zonder updates kun je toegang tot essentiële oplossingen en klantenservices verliezen.

Gevolgen van niet updaten:

Als je je apparaten niet update, word je kwetsbaarder en loop je de volgende risico's:

- Malware-infecties: Je apparaat kan besmet raken met schadelijke software.
- Gegevensdiefstal: Persoonlijke informatie, zoals bankgegevens, identiteitsgegevens of andere gevoelige data, kan in verkeerde handen vallen.
- Identiteitsfraude: Criminelen kunnen je gestolen gegevens gebruiken om zich als jou voor te doen.
- Verhoogde kans op cyberaanvallen: Je systemen zijn makkelijke doelwitten voor hackers.
- Tragere prestaties en instabiliteit: Je apparaten kunnen langzamer worden, crashen en minder goed werken.
- Verouderde functionaliteit: Je mist nieuwe functies en verbeteringen.
- Verlies van ondersteuning: Fabrikanten stoppen op een gegeven moment met ondersteuning voor verouderde software.

Hoe blijf je up-to-date?

- Automatische updates inschakelen: Dit is de meest eenvoudige en effectieve manier om ervoor te zorgen dat je apparaten altijd de nieuwste updates ontvangen.
- Regelmatig controleren: Controleer handmatig of er updates beschikbaar zijn als automatische updates niet zijn ingeschakeld.
- Denk aan alle apparaten: Vergeet niet alleen je computer en smartphone, maar ook tablets, smart-tv's, routers en andere slimme apparaten te updaten.

Kortom, updates zijn van levensbelang voor de veiligheid, prestaties en levensduur van je digitale apparaten. Stel ze dus niet uit!

Twijfel je? Weet je niet Hoe? Maak een afspraak bij Digidak.

Handleidingen digitale toegankelijkheid voor iedereen

Bron: Handleidingen digitale toegankelijkheid voor iedereen | Mediawijs

Volgens de Digimeter 2024 heeft 63% van de bevraagde personen een smartphone. Maar 62% van de 75 plussers voelt druk om digitale technologie te gebruiken. En maar 20% van deze groep geeft aan dat het omgaan met deze technologie hun gemakkelijk afgaat.

Voor veel mensen is de digitale wereld niet eenvoudig toegankelijk. Ze krijgen slechte toegang tot toestellen en internet. Soms ligt dit aan gebrek aan digitale vaardigheden of motivatie maar soms wordt dit bepaald door fysieke (visuele, auditieve, vertraagde verwerkingssnelheid, ...) belemmeringen. Denk aan iemand die zijn smartphone lastig kan bedienen met zijn vingers of aan iemand met een beperkt zicht, die moeite heeft met het lezen van kleine letters of met bepaalde kleurcontrasten. Gelukkig zijn er tal van functies en instellingen op digitale apparaten en in softwareprogramma's die helpen om de digitale wereld toegankelijker te maken. Het zijn hulpmiddelen voor iedereen die zijn smartphone, tablet of computer gebruiksvriendelijker wil maken.

Deze handleidingen zijn ontwikkeld om digitale obstakels, zoals moeite met lezen, schrijven of navigeren op een smartphone, tablet of computer, te verminderen. Ze bieden eenvoudige, stap-voor-stap oplossingen voor veelvoorkomende digitale vragen, zoals het laten voorlezen van teksten of het opslaan van favoriete websites.

Er zijn 10 handleidingen te downloaden via de website van Mediawijs:

[Handleidingen digitale toegankelijkheid voor iedereen | Mediawijs](#)

- [Spelling en typsnelheid verbeteren](#)
- [Tekst laten voorlezen](#)
- [Tekst op websites vereenvoudigen](#)
- [Tekst schrijven met AI](#)
- [Tekst vergroten](#)
- [Tekst vertalen](#)
- [Telefoon vereenvoudigen](#)
- [Toetsenbord vergroten](#)
- [Wachtwoorden onthouden](#)
- [Websites onthouden](#)

Je kan de handleidingen downloaden via de website van Mediawijs:

www.mediawijs.be/nl/handleidingentoegankelijkheid

Let wel de handleidingen zijn voor mensen met al wat digitale ervaring. Lukt het jou of je familieleden niet om zelf aan de slag te gaan met de handleiding? Weet dat je dan ook terecht kan tijdens de vrije inloophmomenten op onze digipunten waar de digihelpers je hierbij kunnen helpen.

Waar en wanneer kan je in digipunten terecht?

- Administratief centrum Bethaniënhuis (Handelslei 167)
op afspraak maandag van 13:30 tot 16:30 uur
- De Hub, bibliotheek Zoersel (Dorp 54)
op afspraak dinsdag van 09:00 tot 12:00 uur
- Bibliotheek Halle (Halle-dorp 67)
op afspraak vrijdag van 14:00 tot 17:00 uur
- Buurthuis Ter Smisse (Smissestraat 19)
zonder afspraak tijdens buurtcafé op dinsdag van 10:00 tot 12:00 uur (m.u.v. de eerste dinsdag van de maand)

Digitale hulp aan huis

Kan je niet naar een digipunt komen, maar zit je met een digitaal probleem? Een student informatica kan gratis bij jou thuis komen voor technische problemen, vragen en advies over al je digitale toestellen. We werken hiervoor samen met bedrijf BEEGO. Maximum vier uur per persoon.

Hoe een afspraak maken bij de digipunten of een aanvraag indienen voor een student aan huis?

Voor een afspraak neem je contact op met Digidak, 03 2980 930 of digidak@zoersel.be.

Wil je zelf digihelper worden in een Zoersels digipunt?

Weet dat er een digistarters opleiding bestaat die je op weg helpt hoe je kan helpen bij digitale vragen. Meer info of je aanmelden: digidak@zoersel.be.

Ontdek ook zeker deze handige app's voor je smartphone:

www.leessimpel.nl : deze app helpt je om moeilijke brieven te lezen.

www.hogenood.nl : vind altijd een openbaar toilet in je buurt

Op zoek naar een bepaalde app: www.onlinehulp-apps.be

Glasramen met geschiedenis in De Kapel

Tekst overgenomen van: www.zoersel.be/de-kapel-glasramen-met-geschiedenis
ingediend door *Gerald Biesemans*

De Heilige Familie

Wat

Glasramen zijn gebrandschilderd glas. Het glas wordt beschilderd en gebrand in een oven van 600°C. Nadien wordt het in het lood aangebracht en met tin gesoldeerd.

De glasramen in de Kapel dateren van na de brand van 1936. Van de glasramen van voor de brand is niet geweten welk atelier hiervoor verantwoordelijk was. De kleine glasramen achteraan links zijn het jongste: ze dateren pas van 1950. Ze werden geschonken ter gelegenheid van het vijftigjarig kloosterjubiläum van Zuster Imelda, de eerste plaatselijke overste hier in Sint-Antonius (1924). De schenkers hadden allen op de één of andere manier iets te maken met het Bethaniënhuis.

Al het gebruikte glas is Belgisch, meer bepaald afkomstig uit Lodelinsart tegen Charleroi. Er werkten toen vooral Spaanse en Italiaanse glasblazers in Lodelinsart. Deze glasramen komen uit het atelier van de Belg Frans David Crickx.

Wie

De glasramen van de Kapel werden vervaardigd in het atelier van Frans David Crickx. Crickx werd geboren in Sint-Gillis in 1893 en overleed te Jette in 1979. Hij was advocaat van beroep, maar gepassioneerd door glasramen. Tussen 1924 en 1927 leerde hij de kunst en technieken van glasramen van glazenier Georges Barry. Dankzij het familiefortuin van zijn echtgenote kon Crickx in 1927 het atelier van Barry overnemen. Dit atelier was op dat moment het grootste van België (in omvang).

Sindsdien heeft Frans Crickx van 1927 tot 1967 met een modern vooruitstrevend management zijn atelier geleid. Ze brachten enorme producties tot een goed einde. Door een tekort aan medewerkers (op een bepaald moment 50) beglaasde hij zelf niet minder dan 388 kerken, kloosters, gemeentehuizen en scholen mee. In 118 kerken restaureerde hij ook de bestaande glasramen.

Het echte ontwerpen en schilderen liet Crickx over aan zijn twee vaste schildertekenaars in dienst: Emile De Zone en Ovide Piron. De vorming en artistieke stijl van het atelier werden ook mede bepaald door L.C. Crespin en M. Hizette, twee losse medewerkers. Ook vele kunstenaars lieten hun kartons (ontwerp van het glasraam op ware grootte) in Crickx zijn atelier uitvoeren.

Betekenis

Glasramen hebben meestal een spirituele betekenis. Het is een materiële, maar ook een symbolische grens tussen twee ruimten: de wereld van de schepping en het heiligdom waar de liturgie wordt gevierd. Maar ook tussen twee soorten licht: het natuurlijke buitenlicht en het gespiritualiseerde binnenlicht.

De glasramen in de Kapel beelden vooral heiligen af. Deze werden zeer bewust gekozen voor de Kapel, omdat ze verweven zijn met de geschiedenis van het klooster Bethaniënhuis (de vroegere bestemming van het administratief centrum). Heiligen worden dikwijls afgebeeld met een voorwerp dat verwijst naar een belangrijke gebeurtenis uit zijn of haar leven.

De glasramen

De middenbeuk links

1. [Maria Margaretha Alacoque](#)
2. [Martha, Maria, Jezus in Bethanië](#)
3. [Heilige Familie](#)
4. [Anna en Joachim](#)

De middenbeuk rechts

1. [Aloysius Gonzaga](#)
2. [Norbertus van Xanten](#)
3. [Dymphna](#)
4. [Franciscus van Assisi](#)

achteraan links

1. [Heilige Imelda](#)
2. [Heilige Godelieve](#)
3. [Franciscus Xaverius](#)

Op de website van de gemeente (zie 'Bron') vind u bij elk glasraam een link met meer uitleg over dat glasraam. www.zoersel.be/de-kapel-glasramen-met-geschiedenis
U kan ook de QR-codes scannen die onder de glasramen zelf hangen in de kapel.

Geschiedenis van de tuinkabouter

Bron: <https://historiek.net/geschiedenis-van-de-tuinkabouter/147407/>

ingediend door Gerald Biesemans

Hoewel er inmiddels oneindig veel mogelijkheden zijn om je tuin te versieren, blijft de tuinkabouter populair. Maar waar komt dit grappige kleine figuurtje eigenlijk vandaan?

Kabouters (en de verwante dwergen) zijn al bekend vanuit de Germaanse en Griekse mythologie en sprookjes. De eerste echte tuinkabouters ontstonden in de zeventiende eeuw, onder meer in Oostenrijk, waar adellijke dames hun tuin wilden versieren met allerlei sprookjesfiguren, waaronder dwergen. De oudste nog bestaande kaboutertuin is de 'dwergtuin' van Slot Mirabell in Salzburg. De dwergen die hier geplaatst werden, zijn wel een stuk groter dan de nu bekende tuinkabouters.

'Lampy'

Na 1840 verspreidde de tuinkabouter zich vanuit Duitsland over de rest van de Europa en werden ze onder meer populair in Engeland doordat de Engelse tuinman sir Charles Edmund Isham de terracotta-figuren meenam uit Duitsland. Slechts één kabouter uit deze enorme verzameling is bewaard gebleven. Dit exemplaar, Lampy genaamd, wordt tegenwoordig tentoongesteld in Lamport Hall (Northamptonshire) en is verzekerd voor 1 miljoen Engelse pond.

Sneeuwwitje

De excentrieke advocaat sir Frank Crisp speelde ook een belangrijke rol in de popularisering van de tuinkabouter in Engeland. Hij had namelijk een enorme verzameling en stelde zijn Victoriaanse herenhuis, Friar Park (dat later werd gekocht door Beatle George Harrison) open voor het publiek. In 1930 werden tuinkabouters extra populair dankzij de Disney-film *Sneeuwwitje en de zeven dwergen*.

De tuinkabouter was echter niet bij iedereen populair. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden de beelden door de nazi's niet gewaardeerd en kwam er zelfs tijdelijk een verbod op tuinkabouters en 'andere storende attributen' langs de openbare weg. Tegenwoordig worden de kabouters niet meer gemaakt van porselein of terracotta,

maar van gips of kunststof en is het ook betaalbaar voor mensen met een kleiner budget. Hierdoor wordt de tuinversiering door sommigen ook gezien als kitsch. Er zijn echter ook nog altijd 'hoogwaardige' tuinkabouters in omloop. Zo bracht de Franse ontwerper Philippe Starck enige tijd geleden bijvoorbeeld ook eigen tuinkabouters op de markt.

Leven en werken van de Kabouter

In 1976 verscheen het boek *Leven en werken van de kabouter*, waarin Rien Poortvliet en Wil Huygen op quasiwetenschappelijke wijze (met zelfs kabouter-interviews en biologische verhandelingen) meer vertellen over hun geschiedenis, leefgebied, de kabouterwoning, trollen en andere zaken die kabouters bezig houden. Van het boek met illustraties van Rien Poortvliet zijn ruim vier miljoen exemplaren verkocht.

In het boek wordt de tuinkabouter beschreven als aparte kaboutersoort:

“De tuinkabouter beantwoordt aan het gewone type. Hij houdt zich in oude tuinen op, zelfs die welke door stadsuitbreiding zijn ingeklemd door nieuwbouw. Hij is meestal aan de sombere kant en vertelt graag weemoedige verhalen. Wordt het hem te benauwd dan verhuist hij naar het bos. Hij heeft echter meestal een aanzienlijke eruditie en krijgt het dan in het bos niet altijd even makkelijk.”

Bevrijdingsfront

Sinds enige jaren zijn in verschillende landen actiegroepen actief zoals het Kabouter Bevrijdings Front (KBF) en Kabouter Actie Front (KAF). Leden van deze groeperingen zijn van mening dat tuinkabouters net als mensen recht hebben op vrijheid en daarom niet in een tuin mogen worden opgesloten. Ze worden daarom door de activisten uit tuinen gestolen en naar locaties overgebracht die als 'meer natuurlijk' worden beschouwd, zoals bossen en parken.

Ook zijn er tuinkabouter-liefhebbers die geregeld exemplaren doorgeven aan anderen met het verzoek de kabouters op zoveel mogelijk plekken te fotograferen, waardoor het

lijkt alsof de betreffende gnoompjes hele wereldreizen maken. Dit gebeurt onder meer in de film *Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain*. De tuinkabouter komt tenslotte ook voor in de boeken van Harry Potter.

Wanneer je een Kabouter oppakt, begint hij "Lamelos" (laat me los) te schreeuwen. Om Kabouters uit je tuin te verdrijven, pak je ze bij hun enkels en hou je ze ondersteboven. Daarna zwaai je hem in grote cirkels rond boven je hoofd, net als een lasso. Hiermee doe je ze geen pijn, maar ze worden wel zo duizelig dat ze de weg terug naar hun Kabouterholen niet snel terugvinden.

Tip: Bezoek het Rien Poortvlietmuseum bij onze noorderburen om alles te weten te komen over het leven van de kabouters. Tiengemeten 14, 3284 BE Zuid-Beijerland, rienpoortvlietmuseum.nl

Wist je dat we ook twee dwergen in onze eigen gemeente hebben staan? Ga op ontdekking in het Dwergenbos. (Tussen Achterstraat en Gestelsebaan)

TERUGBLIK FOTO's SENIORENSPORTDAG

QUIZ

Ingediend door Simone Jansen

De antwoorden van deze quiz kunt u terugvinden in de volgende Seniorenkrant. Bewaar dus zeker deze uitgave. Deze keer dien je telkens een diernaam in te vullen

1. Ze tatert als een ...
2. Een ... de voorste zijn.
3. Voor geld danst de ...
4. De ... komt uit de mouw.
5. Zo koppig als een ...
6. Zo glad als een ...
7. Zo lui als een ...
8. Zo lenig als een ...
9. Zo dood als een...
10. Naar de ... gaan

TIJD VOOR SUDOKU !

Ingediend door Jef Van der Linden

In elk vakje hoort een cijfer van 1 tot en met 9 te staan. Vul de puzzel zo in dat in elke rij, elke kolom en elk blok van 3 keer 3 vakjes de cijfers 1 tot en met 9 een k   r voorkomen.

★★★

					9			
	6					1	3	8
	5		1	7				
		4						
6			9	8	7			
1					6	3		
3	4	5			1	2		
				4				
2			8				7	1

★★★★★

3		1	9					
				4				
9	6				8	3		
4	3			5		7		
			6	8				
				1		2	4	
5		3					1	
1	4			7		5	9	

Uitslag van dit denkwerk achteraan terug te vinden.

Wij wensen u veel denkplezier!

GEDICHT

Ingediend door Gerald Biesemans

Sprookje

Paul Snoek (Sint-Niklaas 1933 - Tielt 1981)

Toen ik klein was
met jong mooi haar
bouwde ik ergens
een kaartenhuis
in een dal
onder de wind

de muren waren ruiten
het dak was van klaver
en voor de deur
stond hartenvrouw

maar nooit
in mijn sprookje
vond Sneeuwwitje
een prins
die bleef.

uit: 'Verzamelde gedichten', 1982.

ANTWOORDEN

Sudoku:

Sudoku

★★★

8	2	1	3	6	9	7	4	5
9	6	7	5	2	4	1	3	8
4	5	3	1	7	8	6	9	2
5	7	4	2	1	3	8	6	9
6	3	2	9	8	7	5	1	4
1	8	9	4	5	6	3	2	7
3	4	5	7	9	1	2	8	6
7	1	8	6	4	2	9	5	3
2	9	6	8	3	5	4	7	1

Sudoku

★★★★

3	5	1	9	6	7	8	2	4
7	2	8	3	4	5	1	6	9
9	6	4	1	2	8	3	5	7
4	3	6	2	5	9	7	8	1
2	1	7	6	8	4	9	3	5
8	9	5	7	1	3	2	4	6
6	8	9	5	3	1	4	7	2
5	7	3	4	9	2	6	1	8
1	4	2	8	7	6	5	9	3

ANTWOORDEN QUIZ (vragen editie mei)

Door Simone Jansen

1. Kastanjeboom van Sint-Rafaël in Sint-Job-in 't Goor
2. Neen
3. Kat
4. Kip/kieken
5. Rome
6. Rook
7. Witloof
8. Ezel/steen
9. Aap/ding
10. Pauw

verantwoordelijke uitgever

gemeente en ocmw Zoersel, Seniorenraad
Handelslei 167, 2980 Zoersel

verspreiding

Gratis aan huis bij alle 60-plussers die erom vragen
(één exemplaar per gezin) of via digitale weg.

verantwoording

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn/haar bijdrage. Aan teksten in de seniorenkrant kan geen rechtskracht worden ontleend. Het staat de redactie vrij ingezonden stukken al dan niet (verkort) weer te geven, met respect voor het meest essentiële van de inhoud.